

את נאמנותו למלך, ראה לעצמו חובה להפיץ בין, או לעורר הסגנות. כדי למנוע התנגשות דמים עם הצבא, הוחלט לשלח לרחובות דווקא בנות.

כרגיל במיקרים אלה, היתה שכם מוקד ההתקוממות. כתב "העולם הזה", שנכתב בעת אחר ההפגנות שם, מדווח:

השעה היא קרוב לשמונה בבוקר. ברחוב סלאח אל-דין התרכזו כמה מאות תלמידות ותלמידים, מחכים לאות להתחיל בצעדה. בינתיים הם קוראים "אללה אכבר!" "מדוע אתם מפגינים? מדוע אינכם לומדים?" שאלתי.

"אנחנו כולנו פידאין!" נשמעה השיבה אחת. קולות אחרים הוסיפו: "לא נלמד כל עוד לא יסתלקו הישראלים!"

את מי אתם רוצים? "חוסין! חוסין!" צרחה נערה בלונדית. "לא, נאצר! נאצר!" קרא נער גבהיקומה. "אבו עאמר! אבו עאמר!" זעקו כמה נערות משולהבות, ומייד פרצה מקהלה רועמת: "עאמר, עאמר, עאמר,

הקצין
ימינו עוזי

תלמידות

השעה שמונה בבוקר. תלמידות מתארגנות בחצר בית-הספר בשכם כדי להתחיל בהפגנה — הראשונה שתציית את הגדה

"פּלסטין לערבים!" כולנו כאן "פידאין!" בעיר אחרי עיר של הגדה המערבית, היהודה קריאה זו במשך השבוע האחרון.

בכל מיקרה, היו אלה תלמידות בתי-הספר, שפתחו בהפגנות. "זו דרך לנהל מאבק פוליטי?" חצי לעג חצי התמרמר קצין משרה בכיר. אבל הילדות — אליהן הצטרפו גם בחורים בהמוניהם — השביתו את ה"חיים ברמאללה, שכם, ג'נין, בית-לחם. הן נכבדים, שנקראו עליידי משה דיין לשים קץ להפגנות, היו חסרי-אונים. לבסוף נאלצו טאנקים ושריונים לפטרל ברחובות שרוקנו עליידי הטלת עוצר, מכוניות-כיבוי הוזעקו לפיזור המפגינים, עשרות נעצרו, וארבעה מנהיגים ידועים בהתנגדותם הקיצונית ל"ישראל — הוגלו מעבר לגשר חוסיין.

מדוע פרצה מלחמת הילדות דווקא הן שבוע? "זאת תגובה על חילול המיסוד ב"חברון", השיב ראש עיריית רמאללה, נזים זור.

"זה ירתק כוחות ישראליים בפנים ה"ארץ, ימנע ריכוזם מול צבאות ערב על ה"גבולות", נאמר בכרוז-הסברה, שנמצא ב"כיסו של אחד העצורים.

בפי אישיות ערבית ידועה, שביקשה לשימור על עילום-שם, היה הסבר נוסף: "זה התחיל עם מסעו של חוסיין נגד אירגוני המחתרת." ולראייה הצביע על כך, כי ביום הראשון להפגנות באל-בירה, הניפו התלמידות את דגל פלסטין (הדגל הירדני, אבל בלי כוכב), נשאו את סמל אל-פתח, ואפילו השמיצו את החרוז שהיה נפוץ בגדה המערבית לפני מלחמת יוני: "יא מלכה יא זין, חידי אבנך חוסיין!" כלומר: הוי המלכה זין, קחי את בנך חוסיין!

רק לאחר שהגיעו הידיעות מעמאן, כי המלך הפסיק את מסעו נגד אירגוני המחתרת, נעלמה הנימה האנטי-האשמית.

היה גם הסבר נוסף: ההפגנות פרצו אחרי שהגיעו מעמאן רמזים, כי בקרוב תוחזר הגדה לחוסיין. כל מי שרצה להוכיח

התלמידות המפגינות, אליו

חילי אל-פתח ידמו!" (עאמר, עאמר, עאמר, תן לפתח להרוס!).

★ ★ ★
"יא פחדנים!"

מי ישחו נתן את האות, ולקול הקריאה "אללה אכבר! אללה אכבר!" החלה ה"הפגנה צועדת אל מרכז העיר.

"פלסטין לערבים!" היתה הקריאה שהוררה ונישנתה. אחד הצועדים ניסה להסביר לי מה דוחף אותו: "נראה לישראלים שהם לא יכולים לעשות פה מה שהם רוצים!" חברו-לשורה, שנראה כאילו איבד את עשתו, התפרץ: "לא! לא! אנחנו רוצים להרוג את אשכול!"

משיני צידי הרחוב היו החנויות פתוחות. "סיגרו, סיגרו, יא פחדנים, סיגרו, סיגרו, יא בוגדים!" קראו הבנות לעבר החנונים. לצלם שהיה איתי, ושאינו שומע ערבית, הסביר אחד המפגינים: "הן קוראות: סיגרו, סיגרו, יא סוחרים." התבייש, כנראה, כי כינוי שהדובק לסוחרים שכם.

הסוחרים הזדונו להכניס את סחורתם פנימה, משכו את תריסי הברזל, ועמדו מן הצד. אבל ברגע שחלפה ההפגנה — שוב נפתחו החנויות.

לאורך כל הדרך ניצבו שוטרים ומיילים, אשר נראה היה כי התאמצו מאוד להיראות אוישים ומאופקים. האדישות נעלמה בכיכר פלסטין. מספק גיפסיסור של מישמר הגבול, שעבר במקום, ביקש מן המפגינים

מונפים מעל לראשיהם של התלמידים והתלמידות, בהפגנת-המחאה בשכם. הם אילצו את החנונים לסיגור את עסקיהם, קראו "נאצר! נאצר!" אחרי שלושה ימים של הפגנות כאלה — הוטל עוצר.

לקום
בעלת הופט